

ס"א - הנהגת הנהגת עם הזמן
 אדם האחר באופן זה צפוי לכל הנוהג
 - נציג האזור אוועקו לו יזמנו לטעם
 - אלו גאונים
 - הציבה סיפורי הקאמל
 - יזמנו
 - הנהגת הנהגת עם הזמן

מדינת ישראל
 פורום מנכ"לים לענייני מקומות קדושים

משרד לענייני דתות - משרד החוץ - משרד החינוך - עיריית ירושלים
 המנהל הכללי המנהל הכללי המנהל הכללי המנהל הכללי

ב"ה, י"א בכסליו תשנ"א
 28 בנובמבר 1990
 522 /90
 נח

לכבוד
 מר יעקב גביש
 נציב מס הכנסה
 בכושלגם

לכבוד
 מר יצחק מודעי
 שר האוצר
 בכושלגם

הנדון: פטור ממיסים לכנסיות הנוצרות

1. משנת 1949 נהנים הכנסיות והמסדרים הקשורים עם צרפת ואיטליה מזכויות פטור ממכס, ממס הכנסה וממיסים אחרים. הזכויות הנ"ל מתבססות, בין השאר, על הסכם פישר-שובר הנחשב להסדר בינלאומי.
2. זכויות אלו מעוגנות ב"סטטוס קוו" שנקבע בשנת 1852 ושיקבל תוקף בהסכמים בינלאומיים וביניהם הסכם פריז-1851, הסכם ווינה-1868 והסכמי מטיילן-1901. גם בימי המנדט הבריטי וגם בימי השלטון הירדני וכאמור בתקופת השלטון הישראלי, לא נדרשו הכנסיות להציג ספרים, לא שילמו מס הכנסה, ואף נהנו מפטורים או מהחזרים על תשלומי מכס.
3. לאחר מלחמת ששת הימים הועלו תביעות אלו, ביתר שאת, ע"י ראשי הכנסיות הגדולות, הפטריארכיה היוונית אורתודוקסית, הפטריארכיה הארמנית, הפטריארכיה הלטינית והקוסטוס של ארץ הקודש, תביעותיהם הנ"ל הסתמכו בין השאר על ההבטחות שניתנו להם בשנת 1967, על-ידי ראש הממשלה דאז, מר לוי אשכול, ועל-ידי שרי המשפטים והדתות, הבטחות אלה קבעו כי לא ייעשה שינוי ב"סטטוס קוו" ולא יחולו כל שינויים בזכויותיהם.
4. בשנת 1974 מינתה הממשלה ועדת שרים שחבריה היו שר המשפטים - (יו"ר) שר האוצר, שר הדתות ושר החוץ. תפקידיה של ועדה זו היה להביא לאישור הממשלה הצעות בכל הנוגע למיסוי מוסדות דתיים נוצריים ובהאים. ועדת השרים הנ"ל הטילה על צוות מנכ"לים של המשרדים הנוגעים בדבר, בראשות מנכ"ל משרד הדתות, לעבד הצעת כללים בדבר מיסים לעדות הנוצריות והבהאים - הן לגבי מקרקעין והן לגבי מחוברים ומטלטליו. בנובמבר 1975 הגישה ועדת המנכ"לים

את הצעותיה אשר התיוחסו למכלול המיסים הישירים והעקיפים. כולל מס נסיעות. נקודת המוצא של הצעות אלו היתה הצורך לצמצם את האפלייה בין המוסדות הצרפתיים הנהנים מזכויות יתר, על סמך הסכם פישר-שובל משנת 1949 ובדומה לכך המוסדות האיטלקיים-לבין שאר הכנסיות וראשיהן. מגמת ההסדר החדש היתה, איפא, להקל על הכנסיות ולפטור אותן מתשלום מיסים. בצ"ב העתק ההחלטה הנ"ל.

5. יודגש כי לענין הפטור ממסים לכנסיות, וכן לפטור או להחזר המכסים, יש השלכות מדיניות בינלאומיות מרחיקות לכת. אי ביצוע ההסדר שעליו החליטה הממשלה בשעתה, טומן בחובו סכנה של פיצוץ כל מערך היחסים של מדינת ישראל עם הכנסיות. אין צורך להדגיש שהנזק שייגרם הוא מעל ומעבר לנזק הכספי הכרוך באי תשלום מס הכנסה ומכסים. כבר עתה אנו עדים לקלקול היחסים עם העדות הנוצריות והחלשת זיקתן המעשית והמדינית לרשויות.

אי לכך אנו פונים אליכם בבקשות הבאות:

א. להימנע מלהטיל מס הכנסה על מוסדות דת, תרבות ואכסניות למטרות צליינות של העדות הנוצריות כפי שהיה נהוג עד היום.

ב. להמשיך בפטורים והחזרי המס וכן להבטיח את התקציבים הדרושים לכך מדי שנה בשנה.

ג. כמו-כן הננו מתייחסים לסעיף 2 שבמכתבו של מנכ"ל משרד האוצר, מר יעקב ליפשיץ, מתאריך 6.8.90 לפיו סוכמו כללים בין המשרד לעניני דתות ובין אגף התקציבים לגבי כיסוי תקציבי הקשור בהחלפת רכב שרד לראשי העדות הנוצריות ומבקשים לחזור ולהמשיך הסדר זה וכן להחיל אותו גם על כל הפריטים האחרים אשר נהנו מפטור ממס או מהחזרי מס בעבר על בסיס הסכמי פישר-שובל ועל בסיס החלטת ועדת השרים לעניני מיסים לעדות הנוצריות.

בכבוד רב,

ראובן מרחב
מנכ"ל משרד החוץ

מיכאל גל
מנכ"ל עיריית ירושלים

שלמה בסוץ
מנכ"ל משרד לעניני דתות

זבולון אורלב
מנכ"ל משרד החינוך

העתק: השר לעניני דתות
שר החוץ
ראש עיריית ירושלים